

Fill d'Arbúcies, en Martí Rivera Valls no va oblidar els seus orígens a l'hora de batejar la seva empresa, Arbucias Industrial, dedicada a la fabricació de carrosseries per a vehicles: **"És al meu poble on es fabrica el 95% dels autocars que circulen per Catalunya."** La seva trajectòria es mereix un resum.

Aquest home va començar **"d'aprenent de planxista en una empresa carrossera del poble. En aquella època, un aprenentatge de tres anys era obligat per conèixer bé qualsevol ofici. Llavors els teus professors eren els operaris als quals ajudaves."** Ell definiria l'aprenentatge com **"l'edat escolar del professional."** El nostre convidat només tenia 15 anys quan va començar a rebre aquesta formació. Reconeix que, en aquella edat, **"no tenia la més mínima noció del que era l'empresa."** Sens dubte l'aprenentatge als anys 50 no tenia res a veure amb el d'avui, **"quan la tecnologia està introduïda a tot arreu."** El món de l'empresa, en general, ha canviat notablement: **"No disposàvem de matèria primera. Recordo, per exemple, que xapàvem les carrosseries dels cotxes, que llavors eren de fusta, amb bidons, un cop aplanats."** El ritme de treball també era un altre: **"Llavors ens costava un mes fabricar un sol autocar; avui se'n fan entre 10 i 12 diaris, serveis discrecionals amb tots els luxes i comoditats."**

Tornem, però, a la biografia del nostre protagonista: **"Un cop acabat l'aprenentatge, vaig anar a treballar a Barcelona."** I allí acabaria donant el tret de sortida a la seva carrera com a industrial: **"A la segona de les fàbriques on vaig treballar tenia més de 20 persones al meu càrrec."** Quan aquesta firma va ser absorbida per un dels grans del sector, **"un dels socis, Jaume Bonet, un gran industrial, va fundar el grup Estampacions Sabadell, gran potència metal·lúrgica. Ell es va convertir en el meu pare industrial des del moment en què em va demanar que fos el seu soci. L'acompanyava a tots els viatges i reunions."** Això duraria 18 anys, al cap dels quals en Martí se sentia preparat per endegar un projecte independent al seu poble.

l aquest projecte va ser Arbucias Industrial. Tot i la tradició existent en aquesta població en la fabricació de carrosseries per a transports públics, els homes com el que ens acompanya no s'obsessionen per la competència: **"Hi ha molt bona relació entre els industrials del sector."** Ha de ser així, perquè tenen molt en comú, entre altres coses el problema de la manca de mà d'obra: **"Fins i tot he tingut entrevistes amb organismes oficials per mirar de resoldre aquesta qüestió. Arbúcies necessita professionals."** Sempre hi ha la possibilitat de contractar treballadors estrangers, però **"fer-los venir per després haver-los de formar nosaltres seria excessivament laboriós en una vila on encara perduren els oficis tradicionals, com el de tapisser o el de ferrer."**

En aquest poble de la Selva, doncs, la tradició més arrelada conviu amb les empreses dotades de la tecnologia més puntera, com la d'en Martí: **"Som uns proveïdors de primera línia de la gran indústria del transport. Treballem amb peces molt voluminoses, com poden ser els sostres dels vagons dels trens."** Al llarg dels seus 18 anys de vida, Arbucias Industrial ha estat testimoni d'episodis memorables dins del món empresarial, **"que no ens han fet modificar les nostres direc-**

trius." Es tracta d'una firma on es valora especialment **"l'honradesa, una qualitat que els meus pares, en Rafel i la Rita, em van inculcar."** I es mostra **"molt orgullós dels milions i milions d'hores que he invertit en el meu negoci, unes hores que, en forma de nòmines, han anat a parar a les arques dels meus 130 treballadors i els han suposat benestar."** El de l'empleat és un punt de vista que el nostre convidat entén molt bé, no en va **"jo també he estat treballador. De fet, industrial i treballador són una sola cosa, perquè l'un sense l'altre no funciona."**

En Martí considera que la de l'empresari, donada la seva important funció social, és una figura que necessita una consideració especial. Això ho justifica dient que **"un individu que ha estat cotitzant durant molts anys, al llarg dels quals ha donat beneficis a la societat i ha creat llocs de treball, es mereix que, en cas de trobar-se en dificultats, se'l miri amb uns ulls més benèvols. En altres paraules, que s'indagui més profundament sobre si realment aquell empresari està jugant brut per enriquir-se o si el que necessita és ajuda per continuar la seva vida professional. En cas de trobar-se en una situació difícil, un negoci familiar com el meu no disposa de cap suport. El nostre problema greu són les inversions que, en cas de no arribar a bon terme, poden arrossegar tot el nostre patrimoni. Caldria que les entitats de crèdit creguessin en les persones, perquè aquest patrimoni no és només seu, sinó també dels seus pares i dels seus fills. No s'entén que a un ciutadà que s'estigui jugant tot el seu patrimoni li sigui tan difícil obtenir un crèdit de cinc milions, per exemple."**

Afortunadament, aquest no és el cas del nostre interlocutor. Les coses van bé a casa seva i tenen grans projectes per al futur: **"Volem ampliar la nostra plantilla a 150 persones. D'aquesta manera, haurem consolidat les nostres possibilitats a finals de l'any 2000."** L'única arma de què disposen per assolir aquest objectiu **"és el nostre propi pes."** Aquí no s'acaba tot, perquè el català que ens acompanya és també el president de l'Associació d'Empresaris de la Comarca de la Selva, des de fa 20 anys: **"A més d'estar presents en totes les negociacions de convenis provincials i estatals, facilitem informació constantment a tots els socis, mitjançant butlletins mensuals, que inclouen, entre altres coses, tota l'actualitat sobre disposicions i normatives."** Ens podria esmentar molts de moments entranyables d'aquestes dues dècades al capdavant de la patronal: **"El sector metal·lúrgic va ser el pioner de la província de Girona en l'organització de sindicats."** Ningú no es pot adormir, però: **"La carrosseria d'Arbúcies necessita de més tecnologia. Caldria cercar ajuts i esforçar-se per aconseguir-ne. D'altra banda, és important vetllar per la continuïtat de les petites empreses."**

Entre unes coses i les altres, en Martí Rivera, que es confessa **"un polític empresarial"** té molta feina per davant, una feina que no li impedeix ni li impedirà dedicar-se a la seva dona, Maria, i als seus fills, Martí, Josep M. i Mariona. Ens confessa que, a més d'aquesta **"gran família"**, té una altra nineta dels ulls, **"la meva grangeta."** Una de les seves màximes és que **"per ser empresari, no ets ni gran ni jove."** I per ser tan entusiasta com ell, tampoc.

**“Industrial i treballador
són una sola cosa,
perquè l’un sense l’altre
no funciona”**

Martí Rivera - Arbúcies (Selva)